

SAVING
LIVES
CHANGING
LIVES

برنامه جهانی غذا سازمان ملل متحد جمهوری اسلامی ایران

زمستان ۱۴۰۲

۱.....	پیشینه
۲.....	محدوده جغرافیایی
۴.....	برنامه راهبردی کشوری
۵.....	مشارکت
۷.....	تامین بودجه
۱۰.....	نوبل صلح ۲۰۲۰

تسلط طالبان در سال ۲۰۲۱ بیشتر شده است.

ایران پس از ترکیه با حضور بیش از ۳،۴ میلیون نفر پناهنده و افرادی با وضعیت مشابه به پناهندگان، حالا دومین کشور میزبان با بالاترین تعداد پناهندگان در سطح جهانی است. از میان این آمار درصد بالایی از پناهندگان در مناطق شهری و روستایی در کنار سایر ایرانیان زندگی کرده و مابقی، تقریباً ۳۳ هزار نفر از آسیب پذیرترین آنها در ۲۰ مهمانشهر واقع در سراسر کشور ساکن هستند.

اگرچه بازگشت پناهندگان به موطنشان عموماً به عنوان پایدارترین راه حل برای معضل پناهندگی به شمار می‌آید، با این حال دولت و سازمان ملل متحد تا برقراری شرایط مساعد برای بازگشتی امن و داوطلبانه متعهد به حمایت از پناهندگان می‌باشند.

لزوم کمک های برنامه جهانی غذا

عوامل مختلفی باعث شده تا امرار معاش برای آسیب پذیرترین پناهندگان دشوارتر شود. افزایش هزینه زندگی و کاهش فرصت‌های شغلی باعث تشدید ناامنی غذایی میان آسیب پذیرترین پناهندگان شده که در نتیجه اهمیت کمک‌های برنامه جهانی غذا به نیازمندترین افراد ساکن مهمانشهرها را دوچندان می‌سازد.

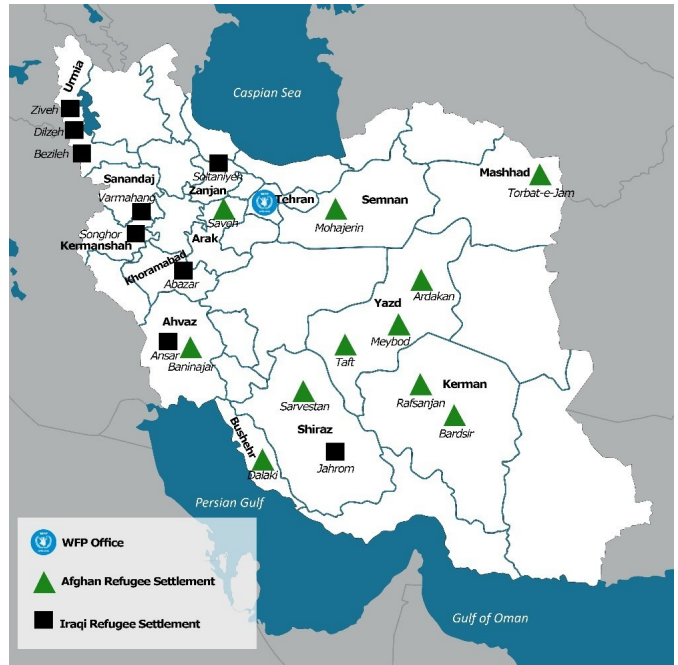
برنامه جهانی غذا، آژانس پیشرو در مبارزه با گرسنگی در سراسر جهان و برنده جایزه نوبل صلح سال ۲۰۲۰، دفتر خود را در سال ۱۳۶۶ هجری شمسی در ایران بازگشایی نمود. از آن زمان این سازمان نقش مهمی در حمایت از پناهجویان افغان و عراقی ساکن کشور ایفا نموده است. ایران میزبان یکی از بزرگترین جمعیت‌های پناهنده برای طولانی مدت‌ترین بازه زمانی در جهان است. اولین موج ورود پناهجویان افغان به ایران در پی حمله اتحاد جماهیر شوروی به افغانستان در سال ۱۳۵۸ هجری شمسی و دومین سیل ورود در زمان اوج تسلط طالبان بر افغانستان از سال ۱۳۷۳ تا سال ۱۳۸۰ هجری شمسی صورت گرفت. پناهجویان عراقی نیز در طول جنگ‌های اول و دوم خلیج فارس در دهه‌های ۸۰ و ۹۰ میلادی وارد ایران شدند.

پس از برقراری صلح و امنیت نسبی در افغانستان از سال ۱۳۸۲ هجری شمسی دولت جمهوری اسلامی ایران ضمن ترغیب پناهندگان برای بازگشت به کشورشان همواره بر تحمیل بار مالی پناهندگان بر اقتصاد کشور تاکید نموده و خواستار دریافت کمک‌های بین‌المللی بیشتر برای کاهش این فشار بوده است. بخاطر شرایط نامساعد زندگی و بالا گرفتن ناامنی در افغانستان آمار کلی پناهندگانی که به وطنشان باز می‌گردند همواره کاهش یافته و این موضوع از زمان آخرین ورود افغان‌ها به ایران پس از

محدوده جغرافیائی کمک رسانی

برنامه جهانی غذا کمک‌های خود را به ۲۰ مهمانشهر واقع در ۱۳ استان در سراسر کشور از شمال غرب گرفته تا مرکز و از جنوب غرب تا شمال شرق ارائه می‌دهد. برای هر بار بازدید دوره‌ای از این مهمانشهرها می‌بایست بیش از ۱۰ هزار و ۵۰۰ کیلومتر راه پیمود.

پیشرفت‌های بدست آمده/دستاوردها

برای نزدیک به چهار دهه، برنامه جهانی غذا پاسخ بشردوستانه خود را به بحران پناهیویان در ایران تقویت کرده است و به ارائه کمک‌های غذایی بی قید و شرط به آسیب‌پذیرترین پناهندگان ساکن در مهمانشهرها ادامه می‌دهد و در عین حال با موفقیت به گسترش فعالیت‌های مرتبط با آموزش و معیشت، با تمرکز ویژه بر زنان و دختران پناهنده می‌پردازد.

برنامه جهانی غذا در سال ۱۳۹۶ هجری شمسی ضمن مشورت با شرکای دولتی، پناهندگان و اهدا کنندگان، کمک‌های خود را از روش سنتی توزیع غذا به روش توزیع عمدتاً نقدی تغییر داد. این سازمان پس از مشاوره با شرکای خود روش ترکیبی، کمک نقدی از طریق کارت بانکی و ادامه توزیع آرد گندم، را بعنوان بهترین روش برای کمک به پناهندگان ساکن ایران در نظر گرفت. روش ترکیبی به پناهندگان این امکان را می‌دهد که آزادانه مواد غذایی مورد نیازشان را طبق ذائقه خود و با تنوع بیشتری تهیه نمایند در حالی که سهمیه نان خود را همانند گذشته دریافت می‌کنند. از زمان معرفی این کمک غذایی “ترکیبی”، از

هر چهار خانوار پناهنده که در مهمانشهرها زندگی می‌کنند، دو و نیم خانوار مصرف غذای قابل قبولی را گزارش کرده‌اند.

همچنین این سازمان گام‌های موثری در زمینه کاهش فاصله جنسیتی و توانمندسازی دختران جوان از طریق ارائه برنامه “مشوق تحصیلی” برداشته است. بدین ترتیب در صورت حضور مستمر در کلاس‌های درس، دختران نه تنها امکان تحصیل می‌یابند بلکه به اقتصاد خانواده‌ها نیز کمک می‌شود. از سال ۲۰۲۰، معرفی پروژه‌ی میان وعده در مدرسه برای دختران و پسران پناهنده و معلمان آنها در هر روزی که به مدرسه می‌روند، به موفقیت آن افزوده است. داده‌های اخیر نشان می‌دهد که بهبود قابل توجهی در حفظ و کاهش نرخ ترک تحصیل در میان دختران پناهنده در مقایسه با داده‌های پایه وجود داشته است.

در سال‌های اخیر، چندین بلایای طبیعی در مقیاس بزرگ رخ داده است. برنامه جهانی غذا به شریکی منتخب برای پاسخگویی به شرایط اضطراری که فراتر از ظرفیت واکنش ملی است تبدیل شده و آماده بسیج منابع برای پاسخ اضطراری بنا به درخواست دولت است.

برنامه راهبردی کشوری برای جمهوری اسلامی ایران

فعالیت ۲: ارائه کمک‌های مشروط به پناهندگان ساکن مهمانشهرها، خصوصا دختران و زنان، به منظور تشویق آنان برای مشارکت در فعالیتهای آموزشی و معیشتی

برنامه جهانی غذا "تغذیه در مدارس" را بصورت توزیع میان وعده‌های سالم بین تمام دانش‌آموزان پناهنده ساکن مهمانشهر اجرا می‌کند. این میان وعده برای اطمینان از اینکه هیچ کودکی با شکم خالی به مدرسه نمی‌رود، بین آنها توزیع می‌شود.

همچنین، در پایان هر ماه تحصیلی، دخترانی که به طور منظم در مدرسه حضور یابند، وجه نقدی را به عنوان مشوقی برای تحصیل و ظرفیت‌سازی از طریق کارت‌های بانکی که به نام خودشان صادر شده است دریافت خواهند نمود.

مطالعات بانک جهانی نشان می‌دهد که درآمد زنان به ازای هر سال تحصیل می‌تواند ۱۰ تا ۲۰ درصد افزایش یابد. بعلاوه حضور دختران پناهنده در مدرسه احتمال ازدواج آنها را در سنین پایین کاهش می‌دهد. بسیاری از دخترانی که تحصیلات خود را به پایان رسانده‌اند، برای کمک به جوامع خودشان و همچنین بالا بردن وجهه زنان در جامعه افغانستانی در مهمانشهرهای محل سکونت خود به بهورزی اشتغال دارند.

برنامه جهانی غذا همچنین از انواع فعالیتهای معیشتی برای پناهندگان برای بهبود خودکفایی آنها و ایجاد درآمد برای خانواده‌شان تا زمانی که در ایران هستند، پشتیبانی می‌کند و به آنها اطمینان می‌دهد که پس از بازگشتی امن و داوطلبانه به وطن خود از درآمد پایداری برخوردار باشند.

کارگاه‌های جوشکاری، نانوایی، کارگاه خیاطی، گلخانه ها، پرورش ماهی و تولید کیف از جمله فرصتهای معیشتی است که برنامه جهانی غذا در اختیار مردان و زنان پناهنده قرار داده است.

برنامه موقت کشوری "۲۰۲۳-۲۰۲۵" تضمین می‌کند که فعالیتهای فعلی برنامه جهانی غذا در ایران با تأکید بر رویکردی جامع و توجهی ویژه به آسیب‌پذیرترین افراد از جمله دختران پناهنده، زنان و افراد دارای معلولیت، ادامه یابد در حالی که آمادگی برای پاسخ اضطراری به بلایا را نیز تقویت کند. این چارچوب به برنامه جهانی غذا امکان می‌دهد تا به تمامی نیازها همانند ورود پناهجویان جدید از افغانستان، بلایای ناگهانی یا درخواست شرکا برای خدمات پاسخ دهد.

عملیات برنامه جهانی غذا هم راستا با چارچوب راه حل‌های راهبردی برای پناهندگان افغان (SSAR) که مورد توافق دفتر کمیساریای عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان و دولت های افغانستان، ایران و پاکستان قرار گرفته، است. این چارچوب همچنین با برنامه‌ی منطقه‌ای واکنش به وضعیت پناهندگان افغانستان که در سال ۲۰۱۱ راه اندازی شده نیز هماهنگ است.

برنامه جهانی غذا از زمان آغاز به کار SSAR یکی از اعضای فعال و مشارکت کننده‌ی کلیدی بوده و تلاش‌های مربوط به امنیت غذایی و بخش‌های لجستیک را هماهنگ می‌کند.

فعالیت‌های برنامه راهبردی

برنامه راهبردی سه ساله (۲۰۲۳-۲۰۲۵) با بودجه ۳۷ میلیون و ۱۰۰ هزار دلار آمریکا برای دستیابی به هدف استراتژیک خود یعنی اطمینان از تامین نیازهای اولیه غذایی و تغذیه‌ای پناهندگانی که با ناامنی غذایی مواجهند، فعالیتهای زیر را انجام خواهد داد:

فعالیت ۱: ارائه کمک‌های معیشتی به پناهندگان ساکن در مهمانشهرها از طریق پرداخت نقدی و غیر نقدی

روش جدید کمک‌های ترکیبی با ارائه آرد گندم و کمک نقدی از طریق کارت‌های بانکی، ۸۰ درصد از نیازهای غذایی روزانه خانواده‌های مرد-سرپرست که با ناامنی غذایی مواجهند و ۱۰۰ درصد نیازهای غذایی خانوارهای زن سرپرست را برآورده می‌کند. کمک‌های نقدی به پناهندگان قدرت خرید می‌دهد و از آنجاییکه عمدتاً مغازه‌ها توسط خود پناهندگان اداره می‌شوند به نوبه خود به اقتصاد مهمانشهرها نیز کمک خواهد کرد.

دانه و

اقدامات زنجیره تأمین

کمک نقدی:

ارائه کمک‌های نقدی، نیازمند زیرساخت‌های قوی و پیشرفته فن‌آوری اطلاعات و همچنین بانکی است که در ایران موجود می‌باشد. مسئولین مهمانشهرها بطور مرتب لیست ذینفعان را به روز رسانی می‌نمایند و به محض اینکه صحت آن توسط برنامه جهانی غذا به تایید برسد در آغاز هر ماه کمک نقدی به کارت بانکی صادره به نام سرپرست خانوار واریز می‌شود. به همین شکل، مشوق‌های تحصیلی پس از دریافت و تایید لیست حضور دانش‌آموزان در مدارس واریز می‌گردد.

کمک غیر نقدی:

آرد گندم به صورت داخلی از تامین‌کنندگان و یا کارخانه‌های آرد خریداری می‌شود. خرید داخلی باعث می‌شود تا زمان خرید کوتاه، توزیع سریع و احتمال افت کیفیت غذا بخاطر ترانزیت و یا انبارداری طولانی محموله‌های وارداتی کاهش یابد.

برنامه جهانی غذا آرد گندم را از لیست تامین‌کنندگان موجود و بصورت رقابتی خریداری می‌کند. این سازمان با تعیین گروه بازرسی کنترل کمی و کیفی محموله پیش از ارسال آن به مهمانشهرها از مطابقت آرد گندم با مشخصات قابل قبول برنامه جهانی غذا و همچنین مقررات اداره استاندارد ایران اطمینان حاصل می‌نماید. برنامه جهانی غذا با بکارگیری سیستم مدیریت زنجیره تأمین و پشتیبانی لجستیکی، آرد گندم خریداری شده را از نقطه بارگیری تا توزیع نهایی رهگیری می‌کند.

فعالیت ۳: پشتیبانی از دولت در زمینه آمادگی و پاسخگویی در زمان بحران، از طریق ارائه کمک غذایی اضطراری به صورت پرداخت‌های نقدی و غیر نقدی به جمعیت متاثر از بحران

اگرچه فعالیت‌های برنامه جهانی غذا در ایران متمرکز به کمک به پناهندگان است، در صورت بروز بلایای طبیعی در مقیاس وسیع که ابعاد آن از ظرفیت پاسخگویی دولت بیشتر باشد، این سازمان توانایی عملیاتی برای حمایت از دولت و مردم ایران را مواقع اضطراری دارد.

فعالیت ۴: امکان استفاده‌ی شرکای اجرایی از پلتفرم پرداخت نقدی برنامه جهانی غذا برای انتقال وجه نقد به حساب پناهندگان و ارائه‌ی سایر خدمات اجرایی همانند خرید کالا

بر اساس نیاز و درخواست شرکا، برنامه جهانی غذا از بسترهای موجود خود برای حمایت از پاسخ‌های بشردوستانه مؤثرتر و کارآمدتر در ایران استفاده می‌کند.

مشارکت (شرکای اجرایی)

برنامه جهانی غذا پروژه خود را با همکاری نزدیک وزارت امور خارجه، سازمان ملی مهاجرت و کمیساریای عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان در ایران ادامه می‌دهد.

برنامه جهانی غذا به همراه کمیساریای عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان و سازمان ملی مهاجرت به صورت مرتب بازدیدهای نظارتی حین توزیع و پس از توزیع ترتیب می‌دهند تا از دسترسی پناهندگان به وجه نقد و توانایی آنها برای خرید مواد غذایی به مقدار کافی و با کیفیت مناسب و نیز دستیابی به میزان قابل قبولی از امنیت غذایی اطمینان حاصل کنند. این سازمان همچنین توزیع آرد گندم را نظارت خواهد نمود تا از انبارداری، نگهداری و توزیع این محصول بر طبق اصول راهبردی برنامه جهانی غذا اطمینان حاصل نماید.

عملیات اضطراری

بلاایای طبیعی

برنامه جهانی غذا در واکنش به بلاایای طبیعی مانند زلزله و سیل که ایران را تحت تاثیر قرار داده است، بسته‌های غذایی اضطراری را به جمعیت آسیب‌دیده در استان‌های مختلف کشور تحویل داده و از هزاران خانواده آسیب‌پذیر حمایت می‌کند.

این بسته‌ها حاوی برنج، کنسرو لوبیا چیتی، کنسرو ماهی تُن، عدس سبز، روغن نباتی، شکر، چای و نمک یددار بوده است. تمامی این محصولات به صورت محلی خریداری شده و به مدت یک ماه نیازهای تغذیه‌ای مردم را تامین می‌کند.

مثال دیگر از پاسخ برنامه جهانی غذا، زلزله ویرانگر بم دی ماه ۱۳۸۱ است که این سازمان بلافاصله با حمل هوایی بیسکویت‌های پر انرژی (HEBS) از انبار واکنش‌های سریع بشردوستانه خود در بریندیسی ایتالیا توانست ظرف ۹۶ ساعت از زمان وقوع زلزله پاسخگوی نیاز اولیه آسیب‌دیدگان بود این سازمان از ۱۲۰,۰۰۰

نفر از آسیب‌دیده‌ترین افراد به مدت سه ماه حمایت کرد. در این بازه حساس، برنامه جهانی غذا توانست عملیات "خدمات هوایی بشردوستانه ملل متحد" را بین تهران و بم راه‌اندازی کند. با کمک این عملیات مسافران و بارهای سبک به صورت رایگان برای ارائه برای ارائه خدمات بشردوستانه به مناطق زلزله‌زده منتقل می‌شدند.

همه‌گیری کووید-۱۹

ایران در ۱۹ فوریه ۲۰۲۰ اولین مورد تایید شده ابتلا به کووید-۱۹ را گزارش کرد و در اوایل ماه مارس، کشور در بحران یک بیماری همه‌گیر قرار داشت. تعداد موارد تأیید شده و مرگ و میر بسیار بالا رفت و ایران را به یکی از کشورهای تحت تاثیر شدید در منطقه تبدیل کرد. کمبود جهانی تجهیزات حفاظت شخصی و بسته شدن مرزها، فقدان تجهیزات حفاظت شخصی را به چالشی عمده بدل کرد. گسترش این بیماری خطر بیشتری را در مهمانشهرهای پناهندگان به عنوان یک جامعه نسبتاً بسته ایجاد می‌کرد، علاوه بر این از بین رفتن درآمد برای جوامع آسیب‌پذیر مانند پناهندگان منجر به وخامت امنیت غذایی و وضعیت تغذیه در مهمانشهرها می‌شد.

حمایت‌های مالی کشورهای اهداکننده به برنامه جهانی غذا در ایران این امکان را داد تا بیش از ۳ میلیون لوازم حفاظت شخصی را برای کارکنان و داوطلبان جمعیت هلال احمر ایران که بخشی از نیروی پاسخگوی ملی به کووید-۱۹ در خط مقدم بودند، خریداری کند و همچنین با ارائه‌ی بسته‌های حمایتی از پناهندگان آسیب‌پذیر در طول همه‌گیری حمایت کند.

شریک اجرایی برنامه جهانی غذا در مواقع اضطراری جمعیت هلال احمر ایران است که از سال ۱۳۸۱ هجری شمسی توافقنامه‌ای را برای پاسخگویی سریع در هنگام وقوع بلاهای طبیعی امضاء نمودند.

World Food
Programme

تأمین بودجه و مشارکت‌ها

از آنجایی که برنامه جهانی غذا منبع مستقلی برای بودجه ندارد، تمام کمک‌های نقدی و غیر نقدی می‌بایست با بودجه مورد نیاز جهت انتقال، مدیریت و نظارت کمک‌های غذایی این سازمان همراه باشد. بودجه‌ی این سازمان از طریق دولت‌ها، بخش خصوصی و افراد حقیقی تأمین می‌شود.

کمک‌های فردی

برنامه جهانی غذا شهروندان ایرانی و نهادها را ترغیب به مشارکت و حمایت از تلاش‌های این سازمان در ساختن دنیایی عاری از گرسنگی می‌نماید. تمام کمک‌ها اعم از کوچک و بزرگ می‌تواند تغییری در زندگی پناهندگان ایجاد نماید.

درگاه‌های پرداخت آنلاین، موبایل بانک، پرداخت از طریق پیام کوتاه و انتقال وجه از دستگاه‌های خود پرداز از روش‌های موجود برای انتقال کمک‌های نقدی فردی به این سازمان در ایران می‌باشند.

چهره‌های شاخص حامی برنامه جهانی غذا

در طول سال‌های گذشته، بسیاری از هنرمندان، چهره‌های ورزشی و افراد سرشناس و تاثیرگذار ایرانی متعهد به حمایت از برنامه جهانی غذا در ایران شده‌اند. آنان صدای بی‌صدای گرسنگان مستمند دنیا شده و با صراحت درباره مسائل مرتبط با امنیت غذایی سخن گفته و در کمپین‌ها و مراسم عمومی به برنامه جهانی غذا در مبارزه جهانی علیه گرسنگی پیوستند.

WORLD FOOD
PROGRAMME

THE NOBEL
PEACE PRIZE
2020

جایزه نوبل صلح ۲۰۲۰

در اکتبر ۲۰۲۰، کمیته نوبل نروژ تصمیم گرفت جایزه صلح نوبل را به برنامه جهانی غذا "به دلیل تلاش‌هایش در مبارزه با گرسنگی، کمک به بهبود شرایط برای ایجاد صلح در مناطق آسیب‌دیده از جنگ و نیرویی محرکه‌ای برای عدم استفاده از گرسنگی به عنوان سلاح در جنگ و درگیری" اهدا کند.

برنامه جهانی غذا بیش از ۵۰ سال است که در خط مقدم حوادث اضطراری فعالیت می‌کند و میلیون‌ها نفری را که در درگیری گرفتار شده‌اند، امیدوار می‌کند. بسیاری از افرادی که به آنها کمک می‌کنیم در حال فرار از خشونت تمام زندگی خود را رها می‌کنند.

پیوند بین گرسنگی و درگیری حلقه‌ای باطل است. آنجایی که درگیری وجود دارد، گرسنگی نیز هست. و آنجا که گرسنگی وجود دارد، اغلب درگیری نیز هست.

وقتی جنگ تعداد زیادی از مردم را از خانه، سرزمین و شغل‌شان می‌راند، احتمال گرسنگی مانند آنها بیشتر است. اما عکس آن نیز صادق است. کمبود غذا می‌تواند شعله‌های تنش اجتماعی را دامن زده و منجر به بی‌عدالتی شود، که در نهایت ممکن است درگیری‌ها را تشدید کند.

بدتر از آن، علی‌رغم ممنوعیت طبق قوانین بین‌المللی بشردوستانه، استفاده از گرسنگی به عنوان سلاح جنگی هنوز بسیار زیاد دیده می‌شود.

امنیت غذایی، صلح و ثبات با هم همراه هستند. بدون صلح، ما نمی‌توانیم به گرسنگی جهان پایان دهیم. و در حالی که گرسنگی وجود داشته باشد، ما هرگز دنیای مسالمت‌آمیزی نخواهیم داشت.

برنامه جهانی غذا

تهران، خیابان شریعتی، خیابان قبا، کوچه نظامی، پلاک ۷

تلفن: ۰۲۱۲۲۷۹۴۰۶۰

ایمیل: wfp.tehran@wfp.org